

Prenumerata miejscowa: bez odnośzenia: Na rok . . . 9 rsr. „ 6 miesięcy . . . 4 50 k. „ 3 miesiące . . . 2 25 k. „ 1 miesiąc . . . — 75 k. Za odnośzenie dopłaca się 5 kop. miesięcznie.

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata zamiejscowa z odrywką pocztą: Na rok . . . 12 rsr. „ 6 miesięcy . . . 6 „ „ 3 miesiące . . . 3 „ „ 1 miesiąc . . . 1 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekcie w domu Olchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

ROK JEDENASTY.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numery sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

W niedzielę, 6 (18) stycznia, — Bohojawien. Hosp.
W poniedziałek, 7 (19) stycznia, — Sob. św. Joanna pred.
We wtorek, 8 (20) stycznia, — św. Georgia i Emil.
Słońce wsch. o godz. 8 min. 3; zach. o godz. 4 min. 18.

Spostrzeżenia meteorologiczne

dostarczane przez obserwatorium warszawskie. Dnia 4 (16) Stycznia 1874 roku.			
Osłnienie powietrza spróbowane do 0°	Temper. podług Celsjusza.	Wilgód %	Kierunek wiatru.
8-7	752.6	+ 3.0	98
1	752.1	+ 6.0	91
9	750.2	+ 0.2	96

Kalendarz rzymsko-katolicki.

W niedzielę, 6 (18) stycznia, — Kat. św. Piotra.
W poniedziałek, 7 (19) stycznia, — św. Henryka bisk.
We wtorek, 8 (20) stycznia, — św. Fabiana i Sebastjana.
Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 8.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Najwyższy Reskrypt,

do członka Rady Państwa, generał-adjułanta, generała piechoty Czewkina.

Konstanty Włodzimierzewicz. Z serdecznym ubolewaniem przychylając się do prośby waszej o uwolnienie was, z powodu nadwątłego zdrowia, od sprawowania ważnych obowiązków prezesa Departamentu Ekonomii Rady Państwa, uważam za rozkoszną powinność wyrzucenie was szczerzej mej wdzięczności za niezmożone prace, którym, z tak dotykającym pożytkiem dla sprawy przeszło dziesięć lat poświęcałście się na tem stanowisku. Zostaliście postawieni na takowe w te dy, kiedy działalność Departamentu Ekonomii Państwa nabrała szczególnego dla państwa znaczenia, kiedy, niezależnie od spraw prawodawczych i innych, poprzednio do niego wnoszonych, Departament ten obciążony nowymi obowiązkami pod względem rozstrząsania corocznych budżetów finansowych i upoważniania nadzwyczajnych dodatkowych i forszusowych rozchodów. Z zupełnym poświęceniem, nie szczędząc sił i nie znając znużenia, całkowicie oddaliście się spadłej na was ciężkiej pracy, energicznie dążąc do oszczędności w rozchodach państwa i okazując światła, gorącą pomoc wszelkim postanowieniom, mającym na celu podniesienie produktywności kraju i rozwój ekonomicznych i finansowych jego sił. Bóg raczy pobożnie obdarzyć was w tym względzie staraniami. W ostatnich latach zdołaliśmy, po długiej przerwie, przywrócić równowagę pomiędzy rozchodami i dochodami państwa, a obecnie zatwierdziłem budżet na 1874 rok z znaczną nawet przewyżką dochodów. Znajdując się obecnie w oddaleniu od rodzinnego kraju, nie przestaję, przekonany jestem, żyć sercem i myślami w Rosji, i niezawodnie będzie wam radosem otrzymać wiadomość o tym osiągniętym pomysłnym rezultacie, i poczuć, że w zbieraniu obecnie żniwie jest nie mało owoców zrodzonych przez wasze prace i staranność. Spodziewam się, że przedsięwzięta przez was kuracja i pobyt w ciepłym klimacie przywróci osłabione z powodu natężonych zatrudnień siły wasze, i że powrócicie do dalszej sławnej służby waszej Tronowi i Ojczyźnie, długo jeszcze będącicie Moim współpracownikami i doradcami.

Na oryginalne Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:
„Szczerze was kochający i wdzięczny
ALEXANDER.”

W St. Petersburgu.
1 stycznia 1874 roku.

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólnem Zebraniu, rozstrząsnawszy decyzję Ogólnego Zebrania 1-ych 3-ich Departamentów i Departamentu Heroldji Senatu Rządowego, w kwestji o prawach do rang klasowych, przy wejściu do służby cywilnej osób, które ukończyły kurs nauk w byłej Warszawskiej szkole głównej z stopniem doktora lub magistra, zgodnie z wnioskiem Senatu uchwalila: w uzupełnieniu odpowiednich artykułów Zbioru Praw postanowić, że osoby które ukończyły kurs nauk w Warszawskiej szkole głównej, ze stopniem doktora lub magistra, przy wejściu do służby cywilnej, zatwierdzają się: posiadający stopień doktora w X, a stopień magistra w XII klasie.

Jego Cesarska Mość powyższą uchwałę Rady Państwa Najwyżej zatwierdził i wykonać rozkazał.

Rada Państwa, w połączonych Departamentach Ekonomii Państwa i Praw, oraz na Ogólnem Zebraniu, rozstrząsnawszy przedstawienie Ministra Finansów o ustanowieniu kary pieniężnej za opóźnioną zapłatę gruntowych podatków na państwowe i miejscowe ziemskie powinności, uchwalila: I. Pod względem ściągania zaległości w podatkach na państwowe i miejscowe ziemskie powinności z dóbr i gruntów, nie wchodzących do składu nadania włościańskiego, ale należących do obywateli i innych prywatnych właścicieli ziemskich w powiecie, postanowić następujące przepisy: 1) Zaległość ściągają się z nalożeniem kary po jeden procent na miesiąc. Kara procentowa dołącza się do odpowiednich podatków, za opóźnioną opłatę których została zarachowana. Ściągają się nie według liczby opóźnionych dni, lecz za całe miesiące, a mianowicie, po upływie piętnastego dnia każdego miesiąca zarachowywa się jeden procent kary za miesiąc bieżący od całej ilości opóźnionej zaległości. 2) Dla uproszczenia rachunków kara oblicza się od całych rubli sumy zaległej, przyczem pięćdziesiąt i więcej kopiejek przyjmuje się za rubla, a sumy mniejsze od pięćdziesięciu kopiejek, weale nie biorą się w rachubę. II. Zarachowywanie kar, na pominięciu wyżej podstawię zacząć od 1 lipca 1874 roku, od wszystkich zaległości, jakie okaza się w tym terminie i będą znów gromadziły się. III. Gubernialnym Zebraniom Ziemskim nadać prawo uwalniania w wypadkach, kiedy uznają to za właściwe, właścicieli ziemskich od zarachowania kary za niezaplacenie w terminie miejscowe ziemskie podatki. IV. Poruczyć II Wydziałowi Przybocznej Jego Cesarskiej

Mosci Kancelaryi, po porozumieniu się z Ministrem Finansów, zgodzenie z postanowieniami wyżej przepisami odpowiednich artykułów Zbioru Praw. Jego Cesarska Mość powyższą uchwałę Rady Państwa, 22 listopada 1873 r. Najwyżej zatwierdził i wykonać rozkazał.

Najjaśniejszy Pan, w skutku najpoddanniejzego przedstawienia Ministra Oświecenia Publicznego, Najmilsiościwej raczył udzielić 1 stycznia r. b. ordery: Ordera Białego, kuratorom Okręgów naukowych: Warszawskiego, radcy tajnemu Wiltemu i Kijowskiego, liczącemu się w piechocie armji, generał-lejtnantowi Antonowiczowi; św. Włodzimierza 3-iej klasy — rzeczywistemu radcy stanu, pomocnikowi kuratora Warszawskiego okręgu naukowego Woroncowowi-Weljaminowowi; św. Anny 2-iej klasy — dyrektorowi labelskiego gimnazjum mekiego, niemającemu rangi Siengaliewiczowi.

Najjaśniejszy Pan, w nagrodę wzorowo gorliwej i pilnej służby, 1 stycznia r. b. Najmilsiościwej raczył udzielić ordery: św. Włodzimierza 2-iej klasy: generał-lejtnantom: naczelnikom sztabów okręgów wojskowych: Moskiewskiego — Romopowi i Wileńskiego — Nikitnowi; gubernatorowi obwodu Siemireczńskiego, dowódcąemu w nim wojskami i zastępcąemu atamanowi Siemireczńskiego wojska kozackiego Kopolawoskiemu; generał-majorowi z Orszaku Jego Cesarskiej Mości, gubernatorowi wojennemu obwodu Turgańskiego i dowódcąemu w nim wojskami Bahczekowi; św. Anny 1-iej klasy — generał-majorowi, prezesowi starszemu członkowi zarządu gospodarczego Juralskiego wojska kozackiego Bizianowowi; św. Stanisława 1-iej klasy: generał-majorom: naczelnikom sztabów: Orenburskiego okręgu wojskowego Zwierewowi i orenburskiego wojska kozackiego von Sängbuschowi i atamanowi 2-go oddziału orenburskiego wojska kozackiego von Winnigowi.

Przez Najwyższy rozkaz w Wydziale Ministerstwa Oświecenia Publicznego, 21 grudnia 1873 roku, otrzymał urlop za granicę, kurator Warszawskiego okręgu naukowego, senator, radca tajny Witte — na dwa miesiące, dla poratowania zdrowia.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Królestwie Polskiem. Podaje do wiadomości, iż z powodu rewizji Kasy Głównej Towarzystwa, takowa od dnia 7 (19) do 14 (26) stycznia r. b. wypłat uskutecznić nie będzie, wpływy zaś przyjmowane będą w Kasie Dyrekcji Szczegółowej w Warszawie.

Jutro, w niedzielę, 6 (18) stycznia, w uroczystość Trzech Króli, dowódcy wojskami obecnym będzie na nabożeństwie w cerkwi zamkowej, które rozpocznie się o godzinie 11-iej z rana, dokąd zjeżdżać się mają generałowie, sztab i ober-oficerowie i urzędnicy klasowi w uniformach galowych, generałowie przy wstęgach.

Po ukonczeniu nabożeństwa w cerkwi zamkowej, dowódcy wojskami, w asystencji wyż wspomnianych osób, postępować będzie za procesją kościelną, przez taras zamkowy, do Jordana, na brzegu rzeki Wisły.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Podług dokonanego w końcu roku zeszłego sprawozdania przez władze gminne i miejskie ksiąg ludności, okazało się, że z początkiem roku 1873 w gubernji radomskiej było 541,993 mieszkańców płci obojaj (263,486 mężczyzn i 278,554 kobiet), którzy stosownie do miejsc zamieszkania rozdziałają się następnie: mieszkańców miast 58,437, mieszkańców wsi 483,556 dusz, a podług wyznaz: prawosławnych 456, rzymsko-katolików 464,924, ewangelików 6,694 i żydów 69,919. Co się tyczy rozdziału mieszkańców gubernji podług powiatów, to za najludniejszy powiat uważany jest radomski, a najmniej ze wszystkich zasiedlony — powiat ilżecki.

Rzeczywisty przybytek ludności w gubernji radomskiej za 1872 rok, jest następnym: urodziło się ogółem w gubernji 24,321 osób płci obojaj (w tej liczbie w miastach 2,467, we wsiach 21,854; zmarło ogółem 16,728 (w tej liczbie w miastach 1,940, a we wsiach 14,788). A zatem w ciągu roku, skutkiem przewagi urodzeń nad śmiertelnością przybyło wszystkiego 7,593 osób płci obojaj (w miastach 527 a we wsiach 7,066). Takim sposobem, przybytek ludności wynosi w miastach 0,9%, we wsiach 1,5%, w ogóle zaś w gubernji 1,46% w porównaniu z ogólną liczbą mieszkańców; a ponieważ przewyżka urodzeń nad śmiertelnością w 1870 roku była 2,3% (12,086 dusz), a w 1871 roku — 2,5% (12,928 dusz), przeto rok zeszły należy uważać za niepomyślny. W 1872 r. srożyła się silna ospa w gubernji, a w miastach Opatowie, Ostrowie i Zawichocinie, cyfra ludności nie tylko się nie powiększyła, lecz o-

wszem zmniejszyła, w pierwszym o 37, w drugim o 39, a w ostatnim o 58 osób. Epidemja ta najwięcej pustoszyła powiaty opatowski i sandomierski, dla tego też i procent przyrostu ludności w tych dwóch powiatach w porównaniu z drugimi, jest nader niedostateczny. I tak wynosił on: w powiecie radomskim 1,4%, w kozienickim 1,8%, ilżeckim 1,7%, opatowskim 0,1%, sandomierskim 0,9%, opoczyńskim 1,7%, końskim 2%.

Przechodząc dalej do liczby urodzeń podług płci i prawości urodzenia, widzimy, że w ogólnej liczbie 24,321 było chłopców 12,324, dziewcząt 11,996. Między temi liczone w miastach: dzieci prawych 2,376; nieprawych 91; we wsiach: dzieci prawych 21,020, nieprawych 834, w ogólnej liczbie urodzonych bliźniaków płci męskiej 143, żeńskiej 123, trojaków płci żeńskiej 9, podzatków płci męskiej 2, a żeńskiej 5.

Procent nieprawicy urodzonych wynosił, tak w miastach jak i we wsiach, 3,4% ogólnej liczby nowonarodzonych. W liczbie zmarłych było podług płci: męzczyzna 8,454, kobiety 8,264. Najwięcej umarło dzieci, nie mających roku życia, a mianowicie: płci męskiej 2,586, żeńskiej 2,181, razem 4,767 dusz płci obojaj. Wszystkich małżeństw zawarto w ciągu roku 4,160, t. j. 7 na tysiąc dusz płci obojaj i mniej, niż w latach 1870 i 1871, w których stosunek małżeństw wynosił 8 na każdy tysiąc ludności. W liczbie nowoślubionych było kawalerów z pannami 2,903, kawalerów z wdowami 323, wdowców z pannami 616, wdowców z wdowami 318, razem 4,160. Podług wieku nowoślubionych było najwięcej mających mniej jak lat 20, płci żeńskiej 1,795, a od 20 do 25 lat płci męskiej 1,540. Nareszcie, podług miesięcy roku zawarte małżeństwa rozdzielają się w posób następujący: w styczniu 884, w lutym 603, w marcu 76, w kwietniu 122, w maju 350, w czerwcu 281, w lipcu 142, w sierpniu 155, w wrześniu 335, w październiku 503, w listopadzie 639, w grudniu 70.

Utworzona w m. Kielcach, odpowiednio do zatwierdzonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych ustawy, straż ogniowa z ochotników, składa się z 128 członków, którzy obowiązali się do corocznych ofiar na organizację straży, i z 179 członków czynnych, w liczbie których nie odmówili przyjęcia udziału i członkowie honorowi, nie obowiązani przez ustawę do innej działalności, prócz corocznych składek pieniężnych.

Oprócz naczelnika straży, jego pomocnika i 3 członków rewirowych, wybranych z posród właścicieli domów, w zarządzaniu sprawami straży bierze udział jeden z adwokatów, w charakterze kasjera, jeden z radców rządu gubernjalnego, w charakterze buchaltera i budowniczy powiatowy. Dla nauczania członków mechanicznych obrótów, sprowadzony jest z Warszawy oddzielny instruktor z rekomendacji warszawskiego ober-policmajstra. Na ćwiczenia praktyczne członkowie poświęcają dnie niedzielne, po obiedzie.

Na doprowadzenie do należytego porządku narzędzi ogniowych użyto w części z funduszu ofiarowanych przez członków, w części z funduszu ubezpieczenia, w części z dochodów miejskich, 854 rub. 46 kop., za co wyreperowano 5 dawnych sikawek, sprawiono 19 beczek i urządzono tabor z potrzebną liczbą toporów, bosaków, drabin, latarni i t. p.

Oprócz tego majątek straży składa się: 1) z ubrania mundurowego z płótna żaglowego, sprawienie którego kosztowało 399 rub. 6 1/2 kop.; 2) z gotowizny w kasie, w ilości 636 rub. 72 1/2 kop.; 3) z zaległości w niektórych członków honorowych w ilości 77 rub. 50 kop.

Dnia 23-go grudnia (4 stycznia), po odprawieniu nabożeństwa, straż z ochotników w całkowitym składzie była przedstawiona naczelnikowi gubernji.

Przyjęcie przez licznych honorowych członków straży bezpośredniego udziału w jej zatrudnieniach świadczy, że ludność przejął jest myślą o ważności środków, służących do porządku publicznego i wielce będzie się przyczyniała do zachowania należytego porządku i szanowania przez innych członków przyjętych na siebie obowiązków. (Dzienn. Gub. Kielecki).

Korespondent „Wielki” z powiatu Augustowskiego pisze: Ziemiannie powiatu Augustowskiego gorliwie zajmują się ogrodami owocowymi. Jedno drzewo starannie utrzymane, dać może minimum dwa ruble rocznego dochodu, a ponieważ na morgu można utrzymać około stu drzew, średni więc ogród fornala może przynosić do tysiąca rubli intraty. Zrozumiałoby dobrze obywatele tutejsi jakie korzyści ta gałęź gospodarstwa im przynieść może i sumiennie około niej krzyczą się po-czepli. Starych ogrodów, racjonalnie utrzymanych niewiele naliczyćby można; za to nie brak młodych, przed paru laty sadzonych; nie brak szkółek, po parę tysięcy szczerpów liczących.

Jak wysoki procent przynosić może ziemia zajęta pod ogrody owoce, można powziąć wyobrażenie z następującego faktu: w Landwarowie pod Wilnem, majątku Józefa hr. Tyszkiewicza, z dziesięciny ziemi zasadzonej truskawkami, petersburski przemysłowiec płaci dwa tysiące rubli rocznej dzierżawy.

Za zupełnie nieodpowiadające celowi uważam wypuszczanie ogrodów w dzierżawę w ogólności, a szcze-

gólniej (w krótko-terminowe, jednoletnie. Dzierżawca stara się jak najprostszym sposobem zebrać wszystkie owoce jeszcze przed zupełnym dojrzaniem, gdyż w takim stanie dłużej dają się przechowywać. Niedojrzały owoc silnie trzyma się na szypułce; trzęsienie nie pomaga, trzeba więc uciec się do pomocy drągów, pod silnemi ramami których, spadają wprawdzie jabłka i gruszki, ale najmłodsze pędy, któreby w roku przyszłym były rodzajem, formalnie przykrywają trawę pod drzewem rosnącą. Po takiej operacji drzewo cierpi i niestety wielkiej mądrości, aby przewidzieć grozący nieurodzaj.

Gdzie jest ogród, jest i ogrodnik, jest zatem komu pilnować i sprzedawać i nie ma konieczności uciekać się do pomocy niszczyteli.

Z ogroduwizn okopowych doskonały procent daje kapusta, która w wieśniactwach zawsze znajduje obywateli nabywców. Uduje się ona szczególniej na próchnicy nawiezionej piaskiem; sam byłem świadkiem sprzedaży kapusty, na półmorgu próchnicy zasadzonej, za dwieście blisko rubli. Pomimo tak pomysłnych rezultatów, najobszerniej na torfowiskach zdalnych pod warszawą, hasają konie fornalskie, a ogrodnicy sadzą się na ziemi, dziesiątej części tego dochodu nie dającej.

W swoim czasie, wszystkie prawie pisma podały wiadomość o Towarzystwie pszczolarzy suwalskich, i o zjeździe członków tego Towarzystwa, jaki w celu zakomunikowania wspólnych spostrzeżeń i doświadczeń, miał się odbyć w Suwałkach. A chociaż działalność Towarzystwa jeszcze przesądzić nie można, fakt sam dowodzi, iż znajdują się w naszych stronach miłośnicy tej gałęzi przemysłu i że myślą o należytym jej podwignieniu. W naszym powiecie, nie ma jeszcze pasiek urządzonych podług wymagań najnowszych na tem polu doświadczeń, ale niema też majątku, w którymby nie było kilku lub kilkunastu uli.

Nie mówiąc o lezakach i stojakach, tak starych jak pszczołnictwo rezultaty mają rozstrzygnąć jakie uleślą lepsze: snozowe czy ramowe. Snozowe podobno uznane zostały za najmodniejszy, ale to co widziałem, weale nie robi mnie zwolennikiem tego systemu. Z osmiu snozowych uli, ani jeden się nie wyroił, ani jeden nie zebrał na zimę dostatecznej ilości miodu; gdy tymczasem, niektóre z prostych lezaków roity się po dwa razy i wydały czystego miodu więcej jak po dwa garnce. Możemy więc mieć nadzieję, że za lat kilka i ta gałęź przemysłu znacznie będzie przynosić dochody, jeżeli zwłaszcza weźmiemy pod uwagę wysokie ceny wosku.

Pewnik to niepotrzebujący żadnego dowodzenia, że jedną z najsilniejszych dźwigni wewnętrznego przemysłu są łatwe i dobre komunikacje.

Powiat augustowski pod tym względem szczerliwym nazwać się może. O kilka wiorst od jego wschodniej granicy przebiega kolej Warszawsko-Petersburska; na przestrzeni 98 wiorst przerywana go system Kanału Augustowskiego, a sama granica wschodnia, prawie wyłącznie stanowi Niemen. Rzeka ta ma brzegi prawie wszędzie bardzo wysokie, które niepozwalają rozlewać się jej na szerokie przestrzenie, utrzymują głębokość bardzo przyjazną dla żeglugi. W tym roku, chociaż prawie wszędzie skątko się na płytkości rzek, Niemen w swoim korycie miał wody na kilka łokci.

W ciągu listopada 1873 r., ceny zboża i innych produktów na targu głównym w gubernji warszawskiej, w mieście powiatowym Włodawsku, były następujące: pszenica w większych partjach 13 rs. 30 kop. i w mniejszych partjach 13 rs. 48 kop. za cztetw.; mąka pszenna 12 rs. 50 kop. za cztetw.; żyto 10 rs. 23 kop., w mniejszych partjach i 10 rs. 10 kop. w większych partjach; mąka żytnia 9 rs. 20 kop. za cztetw.; owies w mniejszych partjach 4 rs. 88 kop. i w większych partjach 4 rs. 72 kop.; jęczmień w mniejszych partjach) 7 rs. 53 kop. i w większych partjach 7 rs. 28 kop.

Ceny innych ważniejszych artykułów konsumcji były, w ciągu tegoż miesiąca następujące: buraki 2 rs. 95 kop. za cztetw.; kartofle 3 rs. 30 kop. za cztetw.; mięso wołowe 4 rs. 40 kop. za pud. i 11 kop. za funt; ryby świeże 4 do 8 rs. za pud i 10 do 20 kop. za funt; sol 80 kop. za pud; okowita 6 rs. 51 kop. za wiadro; wódka 48 próby Trallesa 5 rs. za wiadro; drzewo sosnowe 9 rs. 60 kop. za sażeń półkubiczny; żelazo w sztabach i snopach 2 rs. 40 kop. za pud.

1-go grudnia, w osadzie i gminie Złoczew, powiecie sieradzkim, powstał z niewiadomej przyczyny pożar, od którego spłonęły następnie zabudowania: dwa domy, olejarnia, spichrz, szop a i dach na oficynie, należące do właściciela Dawidowicza i właścicieli Wejn-roch, zabezpieczone na 4,840 rub. Oprócz tego zgoryzały sprzęty gospodarskie, które były zabezpieczone na 3,330 rub. (Dziennik Gub. Kaliszki).

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

Na czas slubu Jego Królewskiej Wysokości Księcia Alfreda Edinburskiego z Jej Cesarskiej Wysokości Wielką Księżniczką Mariją Aleksandrowną, który, jak wiadomo, odbędzie się w bieżącym miesiącu, spóźnie-

wają się przyjazdu do St. Petersburga Jego Cesarsko-Królewskiej Wysokości Księcia Następcy Tronu niemieckiego i pruskiego, Fryderyka-Wilhelma, z jego najdosłowniejszą małżonką. Dla powitania Ich Cesarsko-Królewskich Wysokości, przy wjeździe w granice Rosji, z Najwyższego rozkazu, na stacji w Wierzbolowie będzie się znajdowała warta honorowa z St. Petersburgskiego pułku grenadierów imienia Króla Fryderyka Wilhelma III (konsystującego w Warszawie), w którym Jego Wysokość Książę Następcy Tronu niemieckiego i pruskiego jest drugim szefem. Na wartę honorową udaje się z Warszawy na stację Kibarty 1-a kompania St. Petersburgskiego pułku grenadierów i cała muzyka pułkowa z porucznikiem Mackiewiczem 3-im, podporucznikiem Iwanowem 2-im i chorążymi Siverssem i Boguckim, pod dowództwem dowódcy kompanii sztabkapitana Iwanowa 1-go. Z wartą honorową jedzie do wódca pułku, pułkownik Iwabi Komarowski, dowódca 1-go batalionu, major Łapicki, dyżurny w tym dniu wart, major Merkling, adiutant pułkowy, sztabkapitan Tiszecki, starszy lekarz pułkowy, rada kolegjalny Kowalewski, z felezerem, i urzędnik muzyczny, sekretarz kolegjalny Krupski. Na ordynans do Jego Wysokości wyznaczony jest podporucznik Kasperowicz. Kompanja warty honorowej będzie się znajdowała w składzie 24 rot w plutonach, z 19 podoficerami. Kompanja wyjechała z Warszawy wczoraj, 4 (16) stycznia, o godzinie 10^{1/2} wieczorem, i dziś, w sobotę, 5 (17) stycznia, przejedzie przez Wilno na stację Kibarty; w niedzielę, 6 (18) stycznia, będzie miała tam dniówkę; 7 (19) stycznia, będzie miało miejsce powitanie Najdosłowniejszego szefa pułku, Jego Wysokości Księcia Następcy Tronu niemieckiego i pruskiego. We wtorek, 8 (20) stycznia, kompanja wyruszy napowrót z stacji Kibarty, przez Wilno do Warszawy, gdzie stanie w środę, 9 (21) stycznia, z rana.

W Nr. 1 gazety *Głos* z 1874 r. na stronie 3, w spalcie 5 powiedziano, że na scenie warszawskiej ma być wystawione *Wesele Kreczyńskiego*, „pierwsza sztuka ruska na scenie polskiej.“ Jest to niesłusznym: w Krakowie przedstawiano kilka sztuk przełożonych z ruskiego. Latem w zeszłym roku, w Warszawie, w teatrze p. Trapszy przedstawiane były: *Wesele Kreczyńskiego* i *Zepsute życie*, a 3 (15) stycznia roku bieżącego, w teatrze Krakowskim przedstawiono, pomiędzy innymi sztukami, przełożoną z ruskiego, *Kłopoty czulego serca*. (Uwaga Redakcji).

W rozkazie Warszawskiego Ober-Policmajstra do Polcji, Wykonawczej z 27 grudnia (8 stycznia) 1873 r., zamieszczono: W skutek zasługującej na wzgląd prośby wniesionej przez właścicieli dorożek, ażeby z powodu znacznego w ostatnich czasach podniesienia się cen na konie, furaz, okucie i inne przedmioty, opłata za jazdę była im zwiekszona; na mocy rozporządzenia władzy wyższej, egzystująca dotąd taksa dla dorożkarzy, w niektórych punktach zmieniona zostaje.

Nowa taksa wprowadzona być winna w wykonanie z dniem 1 (18) stycznia 1874 roku, takową zatem obowiązani są mieć już w tym terminie przybitą na dorożkach z tyłu koźłów, zaś powoźnicy powinni zaopatrzyć się w przedrukowaną na nowo instrukcję.

Taksa dla dorożek 1-ej klasy.

Za kurs jazdy od godz. 7 rano do 12 w nocy: bez pakunku 30 kop., z pakunkiem 40 kop.; w nocy od godz. 12 w nocy do godz. 7 rano: bez pakunku 40 kop., z pakunkiem 50 k. Za kurs jazdy z wszystkich stacji i ulic: do Łazienek Królewskich, na ulicę Czerniakowską, Solęc po za Górna ulicę, do Aleksandrowskiej cytadeli, wszystkich rogatek, na Pragę i do wszystkich banhofów dróg żelaznych: od godz. 7 rano do 12 w nocy: bez pakunku 40 kop., z pakunkiem 50, od godz. 12 w nocy do 7 rano: bez pakunku 50 kop., z pakunkiem 60, z godzinę jazdy lub czekania od godz. 7 rano do 12 w nocy: bez pakunku 50 kop., z pakunkiem 70; od godz. 12 w nocy do 7 rano: bez pakunku 70 kop., z pakunkiem 90 kop.

Taksa dla dorożek 2-ej klasy.

Za kurs jazdy od godz. 7 rano do 12 w nocy: bez pakunku 20 kop., z pakunkiem 30 kop.; od godz. 12 w nocy do 7 rano: bez pakunku 30 kop., z pakunkiem 40 kop. Za kurs jazdy z wszystkich stacji i ulic: do Łazienek Królewskich, na ulicę Czerniakowską, Solęc, po za Górna ulicę, do Aleksandrowskiej cytadeli, wszystkich rogatek, na Pragę i do wszystkich banhofów dróg żelaznych: od godz. 7 rano do 12 w nocy: bez pakunku 30 k., z pakunkiem 40 kop.; od godz. 12 w nocy do 7 rano: bez pakunku 40 kop., z pakunkiem 50 k.; za godzinę jazdy lub czekania, od godz. 7 rano do 12 w nocy: bez pakunku 40 kop., z pakunkiem 60, od godz. 12 w nocy do 7 rano: bez pakunku 60 kop., z pakunkiem 80 kop.

Uwagi: 1) Właściciele dorożki wolno się ugodzić z pasażerem za niższą cenę, w żadnym jednakże razie niema prawa wymagać wyższej nad takse opłaty.

2) Przy najęciu dorożki na godzinę—kwadrans jazdy mniej, lub kwadrans więcej nie liczą się, pół godziny należy do obrachunku, a trzy kwadransy jazdy więcej, liczą się za całą godzinę.

3) W ogóle na pogrzeby i obywateli, dorożki powinny być najmowane na godzinę.

4) Płaca za jazdę do jakiegokolwiek miejscowości po za miastem położonej, nie oznacza się, lecz takową pozostawia się do browalnej umowy pasażera z dorożkarzem.

5) Opłata kopytkowa zawsze obowiązuje pasażera.

6) Za pakunki uważać należy kufry i tloki, nie mniej jak pud wazę.

7) Więcej nad trzy osoby, licząc dwoje dzieci, nie starsze nad lat 12, za jedną dorosłą, bez zgody na to powoźcego, do dorożki wsiadać nie może.

Tydzień giełdowy. Początek nowego roku zwiastuje ogólną poprawę na wszystkich targowiskach pieniężnych europejskich. Po doznanych zawodach w roku przeszłym, każdy pamięć sięga za wypadkami w dawniejszej kronice handlowej nieznanymi, a to co się działo w roku przeszłym, każdemu winno być

nauką i przestroga. Widzieliśmy bowiem, że na dwóch nam ościennych giełdach, jak berlińskiej i wiedeńskiej, papiery z azium przynosząc 2 lub 3 razy więcej aniżeli nominalna ich wartość, zeszyły do wartości zadrukowanego arkusza papieru, jak cały szereg banków runął i przedsiębiorstwa przez cały świat uważane za korzystne i dobre, obowiązkowych procentów płacić nie mogły. Inne instytucje, których grunt na pewnych i trwałych spoczywa zasadach, nie pozostały wolnymi od ogólnego nacisku i prawie wszystko zeszyło do egzystencji bardziej vegetującej niż posiadającej prawdziwe tętno życia.

Z nowym rokiem występuje poprawa i to już z tego powodu, że gorzej już być nie może.

Dobre usposobienie giełdy berlińskiej z początku przerwane zostało obawą nie zapłacenia kuponu pożyczki tureckiej. Obawa ta była dostateczną, aby redukcję dyskonta banku pruskiego uczynić bezwzględnie, chociaż i na targu prywatnym obfitość gotówki panuje. W drugiej dopiero połowie tygodnia zaszła niejaką zmianą; wprawdzie o wielkiem ożywieniu nie może być mowy, jednakże na polu spekulacyjnym rozwinęło się więcej życia i czynności.

Giełda wiedeńska w pierwszym tygodniu nowego roku nabrała przeważnie korzystne usposobienie, widniejące nie tyle w podwyższeniu kursów, ile w powrocie rzeczywistej chęci kupna i normalnym przebiegu interesu.

Jakkolwiek z pierwszym dniem giełdowym upłynionego tygodnia kursy weksli zagranicznych postępować się zdawały w dalszym kierunku zniżkowym, któremu przy końcu poprzedzającego tygodnia giełda warszawska tak silny dala popęd, to jednakże zmienne notowania berlińskie dążność tę przerwały i w miarę chwiejności takowych, wyrodziło się usposobienie niepewne wydatniające się w ulamkowych oscylacjach ku wyższemu, które mimo wiadomości o nowem obniżeniu stopy procentowej w Londynie na 4% się nie poprawiło i w skutek tego drobna tylko na wekslach pruskich wywołało różnicę kursową, inne dewizy zostawiwszy na pierwotnem stanowisku. I tak: długie weksle na Berlin i Niemcy z 109,95—109,65 postąpiły na 116,02^{1/2}—109,72^{1/2}, krótkoterminowe z 109,80—109,50 na 109,87^{1/2}—109,57^{1/2}. Londyn po codziennych zmianach stał znowu na 7,37—7,35, Paryż na 88,20 w podażu. Wiedeń 2-miesięczny obniżył się z 97,05—96,60 (107^{3/4}—107^{1/2}) na 96,60 (107^{1/2}) w zaoferowaniu, 8-dniowy traktowany między 97,50—97,05 (108^{1/2}—107^{3/4}).

Ruch wekslowy w ubiegłym tygodniu dość był ożywionym i przeto ogólna cyfra obrotów należy do okresu średnich. Najzwazsze transakcje porobiono w wekslach niemieckich tak długich jak i krótkoterminowych, między ostatnimi znacniejsza była ilość asygnacji na bank berliński przez interes wywozowy dostarczana. Weksle na Wiedeń w oba terminach, oraz na Paryż w większych obracano sumach; mniejsze operacje wykazuje dewiza londyńska. Petersburg 3-miesięczny i w krótkich przekazach mało były traktowane.

Na targu tutejszych papierów publicznych interesy były nieco większego rozmiaru, przeważnie w 5% listach zastawnych i listach likwidacyjnych, mimo tego kursu wszystkie oprócz listów likwidacyjnych, małą ucierpiał obniżkę. Listy zastawne 4% 1-serji zeszyły z 94,80—94,30 na 94,55—94,25, 2-ej serji z 93,85—93,55 na 93,75—93,45, 5-procentowe z 93,25—92,95 na 93,20—92,90. Listy zastawne m. Warszawy obniżyły się: 1-a serja z 89,85—89,05 na 89,25—88,95, 2-a z 88,25—87,95 na 88,20—87,90. Listy likwidacyjne podniosły się z 79,35—79,05 na 79,45—89,15. Listy zastawne m. Łodzi bez zmiany notowane 82—81.

Z akcji kolei żelaznych tylko małe bydogskie miały kupujących i w ządaniu pozostały na 70, duże bydogskie poszukiwane po 74 za sto. Warszawsko-wiedeńskie po strąceniu wartości kuponu notowane 91 w ządaniu. Terespolskie obniżone na 114,50—113,50, łódzkie bez zmiany 102—100.

Akcje tutejszych banków prywatnych bez transakcji. Banku handlowego 1-ch 3-eh emisji pożądaną po 262, IV emisji 101 w podażu. Banku dyskontowego trzymane po 240, placenoby 235. Banku handlowego w Łodzi po 94^{1/2} zaoferowane.

Pożyczki premie na giełdach petersburskiej i berlińskiej zeszyły na tor spekulacyjny i w ciągłej poruszają się podwyższąc. W ślad za tym ruchem i u nas przy zrobionych transakcjach podniosły się: 1-a emisja na 166^{1/2}—165^{1/2}, 2-a na 161 w ządaniu. Wszelkie inne wartości pozostały bez obrotów przy nominalnych swych notowaniach. (Gaz. Hand.)

Z INNYCH GUBERNJI.

* Przez telegram z Orenburga donoszą gazecie *Głos*, że 28 grudnia, w południe, wyruszył do Petersburga poseł emira bucharskiego; towarzyszy mu czterech służących.

* Obiad. Dnia 16 grudnia, w petersburskim klubie artystów był obiad na cześć generała Kaufmana, na którym znajdowało się około 300 osób.

* Zgromadzenie kolejnej ziemskiej powiatu wologodzkiego, podczas sesji 1873 roku, jak donosi miejscowy Dziennik gubernjalny, okazało wielkie społeczenie dla sprawy oświaty ludowej i pomimo względnej szczupłości środków, zwiększyło, w porównaniu z rokiem poprzednim, o 1,600 rs. kredyt na tę ważną gałąź gospodarstwa ziemskiego, wychodząc z tej, bardzo racjonalnej zasady, że wydatki na oświatę ludową wynagradzane bywają stokratnie w przyszłości.

Jednocześnie reprezentanci ziemstwa, w osobie prezesa i członków urzędu powiatowego, spieszą z wprowadzeniem w wykonanie zwoleń zebrania ziemskiego co do zwiększenia liczby szkół.

Dnia 2-go grudnia 1873 r. otwarta została szkoła elementarna ziemską centralną we w. Nieswojskiej, przy cerkwi Wierchowologodzkiej Narodzenia Chrystusa Pana.

Po ukończeniu mabożeństwa dziękczynnego, nauczyciel religii objaśnił dzieciom znaczenie znaku krzyża św. nauczyciel zaś, który słuchał kursów pedagogicznych, wykazał rezultaty swoich wiadomości uczyć dzieci w ciągu sześciu dni poprzedzających otwarcie szkoły, do której zapisywał życzących sobie uczęszczać do niej.

Przyjemnie było widzieć, jak dzieci odpowiadały wesoło i swobodnie na zadawane im pytania i wymawiały zestawienia dwóch i trzech dźwięków, których zdolali już nauczyć się, przychem pisały na tablicy znaki tych dźwięków.

Podzielono uczniów na dwa oddziały, są bowiem wśród nich tacy, którzy umiają już czytać i pisać.

Szkola zaopatrzona jest, w mierze dostatecznej, we wszelkie sprzęty i pomoce naukowe, dzięki troskliwości swego kuratora, D. W. Wołockiego.

* **Nowe stowarzyszenie.** W dzienniku *Petersb. Gaz.* donoszą, że obecnie tam tworzy się stowarzyszenie udziałowe, do przysposobiania sztucznie z krowiego łożu masła śmietankowego, sposobem, wynalezionym przez pewnego chemika amerykańskiego; do tego dodaje dziennik, że akademik Zinin poddał sztucznie otrzymane masło analizie chemicznej, i okazało się, że masło to, tak pod względem swego składu, jak i pod względem innych przymiotów, w niczem nieustępuje prawdziwemu masłu śmietankowemu najlepszego gatunku.

* **O handlu Rewla.** Sprawozdanie celne wskazuje, że przywóz towarów w 1872 r. wynosił 21,964,631 rubli, przeszło o 9 milionów więcej niż w 1871 r.; wywóz zaś — 3,135,501 rubli, prawie o 1 milion mniej niż w roku poprzednim. O szybko wzrastających obrotach handlowych świadczy także ilość cel; w 1867 r., to jest przed zbudowaniem kolei żelaznej Baltyckiej, cła nie przynosiły 205,417 rub., w 1871 r. — 804,163 rub., w 1872 r. — 1,245,306 rub. W 1872 r. przybyło około 300 statków, o 71 więcej niż w 1871 r. Port w zeszłym roku był zamrznięty od 2 do 15 lutego i od 10 do 24 marca, zatem zamknięty był dla żeglugi nie więcej, jak 27 dni. (Rybsk. Wiestn.)

* **W gubernji Kałuskiej,** około m. Lichwina (o 45 wiorst od Kaługi), znajdują się zielenińskie kopalnie węgla kamiennego, już od czterech lat eksploatowane przez kapitana Polujktowa.

Przestrzeń eksploatowanej kopalni, nad rzeczką Żernowką, o 4 wiorst od Oki, zawiera w sobie około 30,000 sąż. kwadr.; na tej przestrzeni znajdują się 4 szyby powietrzne i 6 sztolni; korytaryzacja urządzono 1,000 sążni, to jest z przysposobieniem do eksploatacji około 1^{1/2} miliona pudów. Eksploatuje się trzecia warstwa węgla grubości od 2^{1/2} do 3 arszynów na głębokości od 12 do 18 sążni.

Robotników w kopalni zielenińskiej w ciągu roku bieżącego było 95, a w zeszłym około 200. Dla uziemienia ich zbudowany jest przy kopalni bardzo dogodny dom z wentylacją i miejscem do suszenia bielizny. Roboty odbywają się na trzy zmiany, tak że w przecieciu robota na dobę nie przynosi 11 godzin.

Od kopalni do rz. Oki, na przestrzeni 4 wiorst zbudowana była konna droga drewniana. Sprzedaż węgla w 1870 r. wynosiła 15,000 pudów, a w 1871 r. około 70,000 pudów. W ostatnich czasach węgiel był dostawiany do fabryki pani Trejakowojew, w mieście Sierpuchow.

Próby w tej fabryce odznaczały się skutecznością, i spowodowały nową dostawę węgla w ilości 100,000 pudów, z których do 10 września dostarczono do fabryki i oddano około 80,000 pudów.

* **Na Murmańskim rybołówstwie** w ciągu zeszłego lata znajdowało się 793 statki. Rybacy jechali się na stanowiąca w kwietniu, i w części w połowie maja, i odbywali połów ryb do sierpnia. Wzrosłemu wyjazdowi rybaków na stanowiąca przeszkadzały przeciwnie wiatry i kry, czyniące w zatoce Kolskiej przejazd statkami niemożliwym, w skutku czego, nowi rybacy przymuszeni byli udać się z m. Kola do stanowisk reniferami. Początek rybołówstwa był nie zupełnie pomyślny, szczególnie dla rybaków wschodniej strony brzegu, gdzie większa ich część nie wypłynęła na morze do czerwca, z powodu pływającej kry, napędzonej przez wiatry wschodnie i ukazania się zwierząt morskich, które rozspędziły ryby.

W skutku tego, Murmańskie rybołówstwo w ogóle było mniej pomyślne niż roku poprzedniego.

* **Astrachań.** Dziennik *Kamsk. Woltk. Gaz.* otrzymał wiadomość, że wysłane z Caricyna do Astrachani na 14 wozach różne towary rękodzielnicze i galanteryjne, całkowicie zostały zrabowane o 170 wiorst od Caricyna, a przez konnych uzbrojonych kałmyków, którzy wyjechali ze stepu w liczbie około 30 ludzi. Rabusie napadli na 7 furmanów, towarzyszących taborowi, pokaleczyli ich i porzucili w polu; wszystkie zaś towary przełożyli z wozów na konie, tak swoje, jak i zabrane furmanom i pojechali znów w step. Zabrane towary przesyłane były przez kantor transkortowy Zemseha i Zyleowa.

* **Korespondent dziennika Odesk. Wiest.** donosi, że w powiecie Sorockim ujęta została banda rozbójników. Była to zupełnie uorganizowana banda, która, na wezwanie swych przywódców, zbierała się w pewnej karczmie, trzymanej przez żyda, gdzie odbywała narady, skąd udawała się na swe wycieczki i gdzie przynosiła rzeczy zrabowane. Banda ta składała się z miejscowych mieszkańców, moldawian, ale nie jednej, tylko różnych wsi; liczni z rozbójników są młodzi ludzie, należą do stanu jednodworców, i przy tem pod względem swego położenia ludzie wcale nie ubodzy. Jak donosi korespondent, obecnie aresztowano już 15 osób. (Ruski Mir.)

Ruch handlu jarmarcznego w Rosji za ostatnie lat pięć 1868—1872 r.

V. (Dokroczenie I.)

Żelaza (stali i surowcu) i miedzi w surowym kształcie dostawia się w większej ilości tylko na jarmark w Niższym Nowogrodzie, a mianowicie żelaza za 7^{1/4} milionów rubli i miedzi za 1 milion rubli rocznie.

Wyrobow żelaznych przywozi się za 1 milion rubli na jarmarki w Niższym Nowogrodzie, Irbitu, na Trzy Króle i na Wniebowzięcie (w 1872 r.) w Charkowie; za sumę około 500,000 rubli i więcej na jarmarku w Nowochopersku (643,000 rubli), na Opiekę Matki Boskiej w Charkowie (577,000 rubli) i w Połtawie (476,000 rubli). Największy artykuł przywozu stanowią one tylko na dwóch jarmarkach trzeciego rzędu: na Opiekę Matki Boskiej, za 100,000 rubli wszystkich w ogóle wyrobów metalowych) i na św. Trójce (za 84,000 rubli, toż samo) w Lebiediani.

Wyroby miedziane w znacznej ilości przywożą się tylko na jarmarki w Niższym Nowogrodzie i Irbitu: na pierwszy za 1 milion rubli i na ostatni za 784,000 rubli rocznie. Cyfra przywozu ich na jednym i na drugim jarmarku jest dość stała i sprzedaż ich idzie zadawalniająco.

Na tych samych dwóch jarmarkach dochodzi do dość znacznych rozmiarów handel naczyńiami szklanymi i porcelanowymi, winami i farbami.

1) Patrz Nr. 2 *Dzienn. Warsz.*

Sprzedaż wszystkich tych trzech rodzajów towarów idzie bardzo pomyślnie.

Bakalij za sumę przeszło 1,000,000 rubli dostarcza się na jarmarki: w Niższym Nowogrodzie (1^{1/4} miliony rubli) i Nowochopersku (1,128,000 rubli); za około 500,000 rubli i więcej na jarmarku: w Irbitu (732,000 rub.), w Zapusty w Romnach (600,000 rub. — wraz z farbami), w Krestowsku (500,000 rubli w 1869 roku); za około 300,000 rub. i więcej na jarmarku: na Wniebowzięciu w Romnach (400,000 rub. — z farbami); w Połtawie (347,000 rub. i na św. Jerzego w Jelizawetgradzie (za 300,000 rub.). Na jarmark na Trzy Króle w Wesjogoińsku, bakalie (wraz z farbami) dostarczają się ze wszystkich towarów za największą sumę (176,000 rub. — w 1869 r.).

Główny handel enku odbywa się na jarmarkach: 1) na Trzy Króle w Kijowie, gdzie bywa go często na sprzedaż przeszło za 5 milionów rub. (w 1871 r.) i przywóz takowego przewyższa połowę przywozu wszystkich towarów; 2) w Niższym Nowogrodzie (3^{1/4} milionów rub.); 3) na Trzy Króle w Charkowie (2 miliony rubli); i 4) na Opiekę Matki Boskiej tanie (1 milion rub.); za około 500,000 rub. i więcej przywozi się go na jarmarku: w Irbitu (682,000 rub.), na Wniebowzięciu w Charkowie (586,000 rub.), w Menzelinsku (433,000 rub.). Na jarmarkach w Niższym Nowogrodzie, Kijowie i Menzelinsku przywóz tego produktu, stopniowo wzrasta; na innych w różnych latach to jest wielki, to dość ograniczony.

Tytoniu za przeszło 1 milion rubli przywozi się także tylko na jarmark w Niższym Nowogrodzie (3^{1/4} milionów rub.); dalej na jarmark w Irbitu dostarcza się go za 400,000 rub., w Nowochopersku — za 190,000 rub. (w 1870 r.), w Rustowie (w gubernji Jarosławskiej) — za 112,000 rub. (w 1868 r.).

Zboża w ziarnie i mące na jarmark w Niższym Nowogrodzie dostarcza się średnio za 11 milionów rubli rocznie i sprzedaż jego idzie dość zadawalniająco. Na jarmark na św. Małgorzatę, w Archangielsku, zboże jako główny artykuł handlu przywozi się za 731,000 rub. i rozprzeda się pomyślnie.

Ryb na jarmark w Niższym Nowogrodzie dostarcza się średnio za 4 miliony rub. rocznie, i pomimo corocznie powiększającego się przywozu, rozkupują się takowe bez pozostałości, w 1872 roku jednak, w skutku ogromnego przywozu (za 7 milionów rub.) rozprzedaone były ze stratą. Na jarmark Archangielski ryb krajowych dostarcza się za 161,000 rub. (w 1870 r.) i Norweskich za 300,000 rub.; sprzedaż jednych i drugich jest zadawalniająca, ale przywóz krajowych ryb stopniowo zmniejsza się. Takie zmniejszenie przywozu ryb dostarcza się i na jarmarku w Szangsku (77,000 rub.), gdzie tak ten artykuł handlu, jak i cały przywóz dzikiego ptactwa, który w ostatnich latach mocno upadł z powodu stopniowego wytopienia ptactwa, rozprzeda się bez pozostałości.

Przywóz łożu, szczeciny i włosienia z każdym rokiem wzmagają się, a przywóz innych produktów pozostaje bez zmiany.

Roslin warzywnych, jako najgłówniejszy przedmiot handlu, przywozi się blisko za 350,000 rub. (w 1868 r.) na jarmark w Rustowie (w gubernji Jarosławskiej) i rozprzeda się takowe w połowie.

Przywóz wyrobów z drzewa (potażu, desek, łożu, obręczy, skrzynek, powozów i t. d.) szczególnie jest znaczny na jarmarku w Niższym Nowogrodzie, gdzie takowy corocznie wzmagają się, noszeli w ostatnim czasie do 4 milionów rubli. Za 135,000 rubli wyrobów tych dostarczono jeszcze w 1868 roku na jarmark na św. Szymona w Jelizawetgradzie i za 100,000 rub. w tymże roku, na jarmark Tichwinski w Choluju.

Na wielu jarmarkach, pierwszy lub jeden z pierwszych przedmiotów handlu stanowią konie i bydło. Za 500,000 rub. przyprawiono koni w 1869 r. na jarmark na św. Jerzego w Jelizawetgradzie, gdzie średnio przyprawdza się ich rocznie blisko za 220,000 rub. Szczególne znaczenie handel koni ma na jarmarkach: na św. Szymona w Jelizawetgradzie (245,000 rub.), Majowym (362,000 rub. w 1868 r.) i na św. Piotra i Pawła w Balcie (262,000 rub. w 1869 r.) na Machabeusza w Wozniesieńsku (135,000 rub. w 1870 roku), Dziesiątym (100,000 rub. w 1868 r.) i na Matkę Boską Kazańską w Tambowie (60,000 rub. w 1868 roku) i na św. Trójce w Lebiediani (71,000 rub.). Dość znaczny handel nimi odbywa się także na jarmarkach: w Połtawie (175,000 rub.) w Orenburskim dworze zamiennym (sprzedano za 91,000 rub. w 1870 roku), w Jarmolinach (przyprowadzono za 75,000 rub. w 1868 r.) i na św. Mikołaja w miasteczku Kachowce (70,000 rub. w 1868 r.). Najlepiej sprzedają koni idzie na obydwóch jarmarkach w Jelizawetgradzie, w Połtawie i w Kachowce.

Bydła rogatego najwięcej przypędza się na jarmarku: w Orenburskim dworze zamiennym (sprzedano za 247,000 rub. w 1870 r.), na Wiosenny (sprawdzono za 188,000 rub. w 1870 r.) i Jesienny przy futorze Achuńskim (160,000 rub. w 1870.), na Opiekę Matki Boskiej, w Wozniesieńsku (160,000 rub. w 1871 i 1872 r.) na św. Szymona (wołów robczych za 150,000 rub.) i na św. Jerzego (80,000 rub.) w Jelizawetgradzie, na św. Mikołaja w Kachowce (80,000 rub. w 1868 r.), na Machabeusza w Wozniesieńsku (wołów robczych za 75,000 rub. i bydła stepowego za 68,000 rub. w 1869 r.), Majowy (70,000 rub.) i na św. Piotra i Pawła (165,000 rub.) w Balcie, i na św. Mikołaja w Wielkim Tokmaku (66,000 rub. w 1868 r.). Sprzedaż bydła na wszystkich tych jarmarkach idzie mniej więcej zadawalniająco, szczególnie zaś na jarmarkach: w Orenburskim dworze zamiennym, Jesiennym przy futorze Achuńskim, dwóch w Jelizawetgradzie, w Kachowce, na Opiekę Matki Boskiej w Wozniesieńsku, i w Wielkim Tokmaku. Przyprowadzana liczba koni i bydła w różnych latach jest bardzo zmienna i rzeczywiste jej powiększenie daje się spostrzegać tylko na jarmarkach na Opiekę Matki Boskiej w Wozniesieńsku i Jesiennym przy futorze Achuńskim, a zmniejszenie tegoż okazuje się na jarmarkach: na św. Szymona w Jelizawetgradzie, na św. Machabeusza w Wozniesieńsku i w Kachowce.

Wielbłami handluja za największą sumę na jarmarkach: Wiosennym 82,000 rub. w 1868 r.) i Jesiennym (70,000 rub. w 1870 r.) przy futorze Achuńskim, na pierwszym rozprzeda się wszystkie przyprowadzone wielbłądy, na drugim — większa ich część.

Na tym samym jarmarku dochodzi do szczególnie znacznych rozmiarów handel baranami, których w 1866 i 1869 r. sprzedano za 350,000 rub. Jeszcze rozleglejsze obroty w nich odbywają się na jarmarku w Orenburskim dworze zamiennym: w 1870 r. sprzedano ich za 1,600,000 rub. Zresztą liczba przyprowadzonych baranów stopniowo zmniejsza się.

Przy porównaniu ogólnych sum obrotów na wyże wymienionych jarmarkach głównych, drugiego i trzeciego rzędu, okazuje się, że większa część głównych jarmarków: w Niższym Nowogrodzie, Irbitu, Połtawie, trzy w Charkowie: na Opiekę Matki Boskiej, na Wniebowzięcie i na św. Trójce, w Symbirsku, w Menzelinsku, w Krestowsku i w Kijowie, przedstawia stopniowo wzmaganie się przywozu. Na pozostałych głównych jarmarkach przywóz podlega w różnych latach większym lub mniejszym wahaniom się. Daleko rzadziej

daje się spoznać dążenie do rozwoju handlu na jarmarkach drugiego i trzeciego rzędu; pomiędzy nimi okazują coroczne powiększanie się obrotów tylko jarmarki: na Opiekę Matki Boskiej w Wozniesińsku, w Archangielsku i Jesienny przy futorze Achnińskim. Za to osłabienie handlu w ostatnich latach wykazuje daleko większa liczba jarmarków drugiego a szczególnie trzeciego rzędu, mianowicie jarmarki: na św. Jerzego w Jelisawetgradzie, w Kostowie (w gubernji Jarosławskiej), na św. Machabeusa i na św. Mikołaja w Wozniesińsku, w Wesjegoni, na Opiekę Matki Boskiej i na Trzy Króle w Lebediani, w Penzie, na św. Mikołaja w Nowomirgorodzie. Przy tem na głównych jarmarkach, z wyjątkiem dwóch: na Wniebowstąpienie w Charkowie i na Wniebowstąpienie w Romnach, sprzedaż idzie mniej więcej zadawalniająco, kiedy na jarmarkach z mniejszymi obrotami, rzeczywicie dobra sprzedaż trafia się rzadko; do rzędu takich rzadkich jarmarków mogą być zaliczone: na św. Szymona w Jelisawetgradzie, w Archangielsku, w Błagowieszczeńsku i w Jakucku. (Gomiec Urzędowy).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

* Korespondent Norda z Wersalu, pisze pod dniami 13 stycznia: Journal officiel ogłasza dzisiejszego rana, że w skutek wczorajszego posiedzenia Izby i na żądanie marszałka Mac - Mahona, wszyscy ministrowie cofnęli swoje dymisje. Ministerjum tryumfuje, gabinet utrzymał się po rozprawach którym pp. Picard i Raoul Duval nadal całą szerokość, potrzebną do uwydatnienia ważności głosowania zeszłego czwartkowego i po których powaga ks. Broglie wyszła powiększona przez stanowczość odpowiedzi pierwszego ministra przeciwnikom jego. Większość odnalazła się znowu zjednoczoną i silną. PP. Audiffret Pasquier, Rouher, La Rochefoucauld-Bisaccia i Denormandie — a więc orleaniści, bonapartyści, legitymisci i republikanie, stojący razem w dniu 24 maja za rządem marszałka Mac-Mahona, głosowali teraz pospołu za ministerstwem. Jest to fakt godny uwagi, że za każdym razem gdy p. Thiers ukaże się w Zgromadzeniu w dniu walki — a przybywa on tam w takie dni tylko — dla kierowania działaniami opozycji, — natychmiast koalicja z 24 maja, będąca w stanie rozprzenia, łączy się znowu i staje się bardziej oporną, cyfra większości rządowej odnajduje się nawet z kilku głosami nowymi przy wszystkich wielkich kwestjach dotyczących istnienia gabinetu. I tak: w dniu 24 maja porządek dzienny proponowany przez p. Ernoul, który obalił Thiersa, zawotowany był 360 głosami przeciw 344; dnia 6 listopada wniosek Dufaure w celu połączenia praw konstytucyjnych z prawem o przedłużeniu władzy marszałka został odrzucony 362 głosami przeciwko 348; d. 20 listopada, przedłużenie zebrało 378 głosów przeciw 310; dnia 25 listopada interpelacja p. Say odrzuconą była 360 głosami przeciw 311, a wczorajsza większość miała 366 głosów przeciw 305. — Głosowanie które przywróciło prawo o merach na porządek dzienny, jest tem ważniejsze, iż dawała przewidywać głosowanie nad wprowadzeniem samego prawa. Można już przepowiedzieć, że prawo to przyjętem zostanie czterdziestu głosami większości. Łatwo pojąć całe usiłowania lewicy dla odroczenia tego prawa, skoro się zauważy, iż w dniu 8 lutego otwierają się seanse rad municypalnych i że w wielkiej liczbie tych zgromadzeń, opozycja spodziewała się wywołać rozprawy mające na celu zaprotestowanie przeciwko owemu prawu. Skoro zaś prawo raz już przyjętem zostanie, nie będzie już wtedy miejsca dla tych rozpraw, które w takim razie zamienilyby się w czyn buntowniczy; z drugiej znowu obecność nowych merów, wśród tych zgromadzeń municypalnych, na których oni przydywać będą, przeszkodzi znacznie wszystkim demonstracjom nieprzyjaznym dla rządu, nakazując poszanowanie dla prawa zabraniającego radom municypalnym wszelkich rozpraw politycznych. Nadanie rządowi prawa nominowania merów nie jest zapewne jedynym środkiem do podniesienia w kraju ducha karności i zasad władzy — zawsze jednak jest to środek wskazany bezwzględnie a którego wynalazcą nie jest rząd teraźniejszy, gdyż p. Thiers popierał go już przed dwoma laty.

* Cytamy w Ind. Belge: Sprawa która dziś najbardziej zajmuje opinię publiczną w Austrii, stanowią prawa wyznaniowe, na których bliżkie już przedstawienie parlament oczekuje. Zdania są bardzo podzielone co do doniosłości i legalnego wpływu tych praw zaprojektowanych. Są nawet tacy, którzy już tracą nadzieję, iż one wniesionemi będą w izbie podczas jej teraźniejszych posiedzeń. Zdaje się jednak pewnem, iż projekta te już są gotowe i że w przyszłym tygodniu, rada ministrów przedstawi je cesarzowi. Korespondenci dobrze poinformowani zapewniają, iż we względzie dotyczącym nadzoru państwa nad kościołem, nowe prawa zbliżone są bardzo do praw pruskich, lecz pod innymi względami wzorują się one na prawach wyznaniowych obowiązujących w wielkiem księstwie badenskiem. Najkrytyczniejszy punkt, to jest położenie staro-katolików, rozstrzygnięty, będzie jak słyhać, w ten sposób, iż staro-katolicy uważani będą na równi z wyznawcami nieomylności i że autonomia ich gmin poręczoną będzie tak samo jak np. autonomia gmin izraelskich. Rząd zwoła synod, którego przeraźnieniem będzie uregulowanie hierarchji duchowieństwa staro-katolickiego i wybranie biskupa, który naturalnie zostanie uznany przez rząd — lecz godność ta nie będzie mogła być powierzona cudzoziemcowi. Drugą kwestją główną stanowią służy cywilne obowiązki i utrzymywanie ksiąg stanu cywilnego przez urzędników duchownych. Rząd waha się włączyć te ustawy do praw wyznaniowych zanim nie pogodzi rozporządzeń kodeksu cywilnego i to właśnie czyni tę reformę niemożliwą w tej chwili.

* Włoska rządowe hiszpańskie weszły w d. 13 b. m. do Kartagenu i dowódcą ich generał Dominguez otrzymał

W nagrodę za to stopień generała-porucznika. W ostatniej chwili, deputacja „Krzyża czerwonego,” w asystencji trzech oficerów z garnizonu nieprzyjacielskiego, przedstawiła się generałowi w celu układania się o warunki kapitulacji, lecz odrzucił on wszelkie negocjacje. Wówczas to naczelnicy powstania, z przeszło dwoma tysiącami swoich stronników najbardziej skompromitowanych, wsiadli na pokład fregaty Numancia i przebiwszy się przez flotę hiszpańską, pozęglowali do Oranu. Generał Chanzy, generalny gubernator Algierji, pozwolił im wylądować, lecz zarazem wydał rozporządzenie, ażeby ich internowano. Zdobyte Kartagena dozwoli rządowi hiszpańskiemu wysłać posiłki generałowi M. rionnes, który obecnie nie jest w mocy przeszkodzić rozprzestrzenianiu się karlistwu w Nawarze. Wówczas gdy ten generał przyeśnięty do morza manewruje i chce sprobać uwolnić od oblężenia m. Bilbao, stara się obejść pozycje zajmowane przez generała Elio, ten ostatni rozporządza tak znacznemi siłami, iż nie tylko zagraża stolicy biskajskiej prowincji, lecz wysłała swoich namiestników aż na dolinę Ebro, dla zagrożenia generałom Miranda i Logrono.

* Cytamy w Nord. A. Z.: Królestwo niderlandzkie przygotowuje się do godnego obchodu dnia 17 marca r. b. 25-letniego jubileuszu wstąpienia na tron króla Wilhelma III. Burmistrze krajowi zebrałi się niedawno w Utrechie, celem naradzenia się co do ofiarowań się mającego królowi podarunku, na który szkoły elementarne drogą podpisów złożyły już 25,000 guldentów.

Telegramy z gazet zagranicznych.

* Wersal, 14 stycznia. Zgromadzenie narodowe postanowiło na dzisiejszem swem posiedzeniu rozpocząć rozprawy nad pojedynczymi artykułami projektu do prawa o merach. Postawiona przez lewicę przy obradach nad pierwszym artykułem poprawka, ażeby nie zmieniano obowiązujących obecnie postanowień [prawnych, odrzuconą została przy tajnem głosowaniu 356 głosami przeciwko 292.

* Paryż, 15 stycznia. Journal officiel ogłasza rozporządzenie, zwolniające wyborców departamentu Pas de Calais i Wyższej Saony na 8 lutego, celem odbycia wyboru deputowanych do zgromadzenia narodowego.

* Kartagena, 13 stycznia. Miasto poddało się bez rozlewu krwi; nie ucierpiało ono wiele przez oblężenie. Parowice powstańcy „Darro” z licznymi powstańcami wziętym został przez rządowe statki wojenne, gdy opuścił port miejski.

* Produkcja, handel i konsumcja wina we Francji. Pod tym tytułem ukazał się w Czasopiśmie Economiste Français, następujący artykuł: Podczas podbojów rzymskich, uprawa wina w Galji, nie była jeszcze przekroczyła pasma gór Cevennes. Nieznano jak, tylko dwa gatunki wina: to jest czerwone, bardzo gęste, z winnic w Marsylji, i białe, wyżej cenione, które zbierano w okolicach de Bittevac (Beziers). Lecz wkrótce potem zaczęto uprawiać wino w Owernji, Langwedocji i Berry, i uprawa takowego rozwinęła się i w innych stronach kraju, gdy Domicjan wydał barbarzyński rozkaz, wyrwania i zniszczenia wszystkich winnych latorosli. Około 281 r. naszej ery, zostały one szczęśliwie, wedle wskazówek Probusa, na nowo zaszcępiione. Popierana przez Cesarza Juliana, i następnie przez Karola Wielkiego uprawa szczepów winnych, rozwinęła się w całej Francji. Nie mamy [tu zamiaru kreslić historii winnic francuzkich; wskazawszy jedynie początek przemysłu winnego, ograniczamy się na danii krótkiego poglądu na położenie, jak dziś przemysł ten zajmuje we Francji. Zaczynamy od zbadania obszerności powierzchni opświęconej uprawie winnych latorosli. Podług wykazów z r. 1788, ogół powierzchni użytej we Francji pod uprawę wina wynosił 1,567,700 hektarów; od tego czasu uczyniono znaczne postępy. Oto są niektóre liczby świadczące o wzroście powierzchni zajętej pod uprawę wina od początku teraźniejszego stulecia:

Table with 2 columns: Year (w r.) and Hektars (hektarów). Rows: 1808 (1,613,939), 1829 (2,005,365), 1849 (2,193,053), 1860 (2,205,409), 1870 (2,613,614).

Ruch produkcji wina, nie może jeszcze dorównać ruchom powierzchni. Produkcja wina we Francji w roku 1788 wynosił 25,060,000, w roku 1808 podniosła się do 28,000,000, a w r. 1827 do 36,819,000 hektolit. Widzimy ją spadającą w r. 1829 na 30,973,000, w następnym roku na 15,282,000 hektolit. W roku 1835 zbiór wynosił 26,496,000 hektolit, w pięć lat później, to jest w r. 1840, podają rprodukcję na 45,486,060 hektolit. W r. 1845 spada na 30,140,000, lecz dosięga w r. 1847 cyfry 54,316,000 hektolit. W roku 1850 znajdujemy się w obec produkcji 45,266,000 hektolit wina.

Tu następuje krytyczny okres dla uprawy wina z powodu panującej zarazy (oidium). W ciągu następnych pięciu lat zbiory są stracone. Zebrano w latach: w 1852 roku . . . 28,635,000 hektolit. W 1853 . . . 22,662,000 . . . W 1854 . . . 10,824,000 . . . W 1855 . . . 15,175,000 . . . W 1856 . . . 21,294,000 . . . W 1857 . . . 35,410,000 . . . Wreszcie rok 1858 przedstawia wydajność 53i919,000. Tu przesilenie za ukończone uważać można. Właściciele winnic nabierają otuchy i wykazują kolejno następujące cyfry produkcji:

Table with 2 columns: Year (w 1860 roku) and Hektolit (hektolit). Rows: 1861 (39,558,450), 1862 (29,738,242), 1863 (51,372,000), 1864 (50,653,000), 1865 (68,943,000), 1866 (63,838,000), 1867 (39,128,000), 1868 (52,098,000), 1869 (70,000,000), 1870 (45,000,000), 1871 (58,307,000), 1872 (55,079,000).

Nadmienia się, że w wyrach produkcji za lata 1871 i 1872 nie figuruje kontyngens z Alzacji-Lotaryngji. W r. 1869 w departamentach, które Francja utraciła, produkcja wynosiła 1,512,672 hektolit, z tych przypada na Mozellę . . . 268,545 hektolit. Górny Ren . . . 443,680 . . . Dolny Ren . . . 800,447 . . . Istnieje urzędowa statystyka wykazująca średnie ceny roczne sprzedaży szczegółowej na hektolitry, poczynając od r. 1806 aż do naszych czasów. Dane jakie statystyka przedstawia, zdają się mieć więcej interes naukowy aniżeli praktyczny; niechcąc pomimo to przedmiot ten pozostawić bez uzupełnienia, udzielamy niektóre cyfry.

Od r. 1806 do 1850 ceny nie przedstawiają bardzo znacznych różnic. Jakoż w okresie od 1806—1820 średnia cena hektolitru wynosiła 33 fr. 29 cent.; w następnych dziesięciu latach 36 fr. 37 c.; pomiędzy 1831 a 1840 rokiem 33 fr. 55 c.; wreszcie od 1841 do 1850 roku 34 fr. 55 c. Od tej epoki średnie ceny wzrastają; znajdujemy, że w r. 1851 cena hektolitru wynosi 28 fr. 95 c., a w r. 1853 czyni 40 fr. 90 c.; następnie w r. 1857 dochodzi do 63 fr. 67 c., ażeby spaść w r. 1859 na 44 fr. 48 c. Średnia cena w okresie od 1851 do 1860, utrzymuje się stanowczo na 49 fr. 27 c. Pomimo obfitych zbiorów od 1863 do 1866 i w r. 1869, ceny pozostały bez zmiany, z powodu rozwoju konsumcji wewnętrznej i większego obdytu. Średnia cena hektolitru wina przy sprzedaży szczegółowej jest oznaczona na 49 fr. 68 c. Jeżeli pomnożemy przez tę cenę cyfrę produkcji, przekonamy się, że zbiór w r. 1869 przedstawia wartość 3,477,000,000 fran. Według badań rolniczych dokonanych w r. 1862, wartość win produkcji francuzkiej doszła do 1,386,757,278 f. Obecnie pozostaje nam wykazać sposób użycia produkcji wina we Francji.

Ostatnie wiadomości podane przez ministerstwo skarbu dochodzą do roku 1869; w tym czasie figurują 28,000,000 hektolitru opodatkowanych; 4,300,000 hektolitru przeznaczonych do destylacji wódek; 300,000 hekt. do przerobienia na ocet; wreszcie 20,000,000 hektolitru skensumowanych przez samych uprawiaczy wina. Połączone te ilości, czynią ogółem 52,600,000 hektolitru, zbiór zatem wykazany jest tu mniejszy o 17,400,000 hektolitru od wiadomego zbioru z tegoż 1869 roku.

Zobaczymy teraz udział handlu pod względem wywozu. Od 1827 do 1836 r. wywieziono wina każdorocznie, przecięciowo za 47,300,000 fran.; od 1837 do 1846 r. średnia zyfra wywozu dochodzi do 49,600,000 fr.; w okresie od 1847—1856 dosięga cyfry 110,600,000 fr. i w okresie od 1857—1866 wynosi 220,500 fr. Wywóz win od r. 1866 był następujący:

Table with 2 columns: Year (w 1867 r.) and Wywieziono (wywieziono). Rows: 1868 (244,592,000 franków), 1869 (234,365,000), 1870 (261,038,000), 1871 (223,030,000), 1872 (277,665,000), 1873 (254,264,000).

Pod względem ilości, wywóz podzielić można w sposoby następujący: w 1867 roku wywieziono 2,591,169 hektolitru. W 1868 . . . 2,806,413 . . . W 1869 . . . 3,063,050 . . . W 1870 . . . 2,866,205 . . . W 1871 . . . 3,323,524 . . . W 1872 . . . 3,429,071 . . . W wywozie za r. 1872 wina Zyrondy figurują w ilości 1,343,311 hektolitru w beczkach i 109,026 hektolitru w butelkach; z innych stron dostarczono 1,671,992 w beczkach i 115,863 hektolitru w butelkach. Wreszcie win moonych 28,328 hektolitru w beczkach i 160,554 w butelkach.

Głównym punktem obdytu dla win Zyrondy były w r. 1872: Anglja, która otrzymała 171,318, Niemcy 207,377, Belgja 101,827, Stany Zjednoczone 119,074 i La Plata 341,925 hektolitru. Wywóz wina innych gatunków rozpada się pomiędzy kraje konsumujące w następujący sposób: na Algjerję przypada 341,510, na Niemcy 200,043, Stany Zjednoczone 145,880, Szwajcarję 116,084, Belgję 107,604, Anglję 56,716 hektolitru. Wina mocne mają największy obdyt do Anglji i Belgji. Wywóz do pierwszego z tych krajów wynosił 67,537 i do drugiego 39,243 hektolitru.

Redaktor, Mikołaj Berg.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

Warszawa dnia 5 (17) stycznia.

Widowiska. WIELKI TEATR. — Dzisiaj, w sobotę, opera w 4-ach aktach, Mosé (Mojszesz), przez artystów włoskich; abonament zakieszony. — Początek o godzinie 7 i pół. — Jutro, w niedzielę, balet Meluzyna. — Wczoraj, było osób 632.

TEATR ROZMAITOŚCI. — Dzisiaj, w sobotę, komedia w 1 akcie, Akrobata; — 1-y raz, komedia w 1 akcie, Miłość młodzieńca (Die Jugendliebe); — komedia w 2 aktach, Majster i czeladnik. — Początek o godzinie 7 i pół. — Jutro, w niedzielę, dramat Czarne djaby. — Wczoraj, było osób 470.

W SALACH REDUTOWYCH. — Jutro, w niedzielę, trzecia Maskarada. — w czasie której o północy dane będą: — w teatrze wielkim: operetka Państwo Denis; w teatrze rozmaitości: krotoczwila Indjana i Charlemagne.

W SALI KLUBU RUSKIEGO. — Jutro, w niedzielę, danym będzie na cel dobroczynny Drugi i ostatni koncert pani D. M. Leonow, artystki Cesarskich Teatrów, primo-contralto St. Petersburgskiej opery, ze współdziałaniem pp. Radziżewskiego i Wasilewskiego. — Program: 1. „Żebrak,” pieśń Viteliaro, — wykona pani D. M. Leonow; 2. „Въ подгневный жаръ въ долині Дарестага,” Pauflera, — wykona p. Radziżewski; 3. „Я знаю, а вижу,” romans Szeoberbacowa, — wykona pani D. M. Leonow; 4. „Przesztoż,” romans Nowakowskiego, — wyk. p. Wasilewski; 5. Ballada z op. „Rognieda,” Sierowa, — wyk. pani D. M. Leonow; 6. „Поймешь ли ты,” romans Rzewskiej, — wyk. pani D. M. Leonow; 7. „Жилъ былъ музыкантъ,” pieśń Ant. Kąskiego, — wykona pani D. M. Leonow. — II. 8. Aria Fidesy z op. „Jan z Leydy,” Meyerbeera, (Ahl mio filio), — wyk. pani D. M. Leonow; 9. Dwa romanse, — wyk. p. Radziżewski; 10. a) „Wieczór,” romans, Moniuszki, i b) „Одишь лишь мигъ,” romans Glinski, — wyk. pani D. M. Leonow; 11. „Duet z opery „Don Juan,” Mozarta, (La ci darem la mano), — wykonają: pani D. M. Leonow i p. Wasilewski; 12. Pieśń Spirydony z op. „Вражья сядла,” Ахъ купцы, молодцы,” Sierowa, — wyk. pani D. M. Leonow. — Akompanjować będzie na fortepianie p. Kratzer. — Początek koncertu o godzinie 8 wieczorem. — Cena miejsc: 1-azy rzęd 3 rub. 2, 3, 4 i 5-ty 2 rub., ostatnie rzędy 1 rub. — Biletów nabyć można u szwajcara Klubu Ruskiego i w księgarniach Istomina i Gebethnera i Wolffa.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — We środę, d. 16 (28) stycznia, o godzinie 8-jej wieczorem, danym będzie Koncert Józefa Joachima, dyrektora Cesarskiej Muzycznej Akademji w Berlinie, ze współdziałaniem p. Henryka Barth fortepjanisty. — Cena miejsc: krzesło w pierwszym rzędzie sr. 2 kop. 5, krzesło w 5-u następnym rzędach rs. 2 kop. 5, krzesła pozostałe rs. 1 kop. 5, miejsce nienumerowane rs 1 kop. 5. — Osoby chcące nabyć bileta wcześniej, raczą się zapisać na listę otwartą już w księgarni Gebethnera i Wolffa.

DOLINA SZWAJCARSKA. — Jutro, w niedzielę, koncert orkiestry warszawskiej pod dyrekcją Lewandowskiego i Kuhne. — Program: I. Marsz z op. „Jan z Leydy,” Meyerbeera; Fesche-Geister, walc, Straussa; Fest-uwertura, Leitnera; Angela, polka koncertowa, Vogta. — II. Marsz Egipski, Straussa; Na Anioł Pański, śpiew Lewandowskiego; Kadryl z op. „Hrabina” (Moniuszko), Le Bruna; Kwartet, Tauberta; Chaos muzyczny, potpourri Lewandowskiego. — III. Uwertura z op. „Lorley,” Wallasego; Solo na harfie, wyk. p. Pistor; Miś-mazur, Lewandowskiego; Galop cygalski, A. Marsfelda. — Początek o godzinie 4 i pół; — cena wejścia kop. 20.

GABINET ZOOLOGICZNY (w gmachu uniwersytetu warszawskiego). — Otwarty w niedziele bezpłatnie.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH. — Otwarta codziennie, od godziny 11-jej rano do godziny 5-jej po południu, w gmachu obok kościoła św. Anny. — Wejście od osoby w dni powszednie kop. 15; — w niedziele zaś i święta kop. 5.

TIVOLI. — Dzisiaj i codziennie, Koncert orkiestry węgierskiej pod przewodnictwem Karola Baloga. — Początek o godzinie 7-jej. — Wejście kop. 15.

W dniu 4 (16) bież. mies. i roku, chorych w 8-miu cywilnych szpitalach: przybyło 51, wyzdrowiało 90, umarło 3, pozostało 1828 (mężczyzn 899, kobiet 929), z nich w szpitalu starozakonnym mężczyzn 139, kobiet 181.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ

dnia 5 (17) stycznia 1874 roku.

Table with columns: Wskazanie (Wskazanie), Żądano (Żądano), and Płacono (Płacono). Rows include Berlin, Gdańsk, Hamburg, Londyn, Paryż, Wiedeń, Petersburg, Moskwa, and various bonds and stocks.

Wskazanie. Żądano | Płacono. Berlin . . . 100 Tal. . . 2 m. 109 20 108 90. Gdańsk . . . 5 d. 108 90 108 60. Hamburg . . . 300 B. Mk. . . 2 m. Londyn . . . 1fl. Szt. . . 3 m. 7 31 7 29. Paryż . . . 300 Frank. . . 10 d. 87 30 . . . Wiedeń . . . 150 Zł. W. A. . . 2 m. 95 40 . . . Petersburg . . . 100 Rer. . . 3 m. 96 37 1/2 95 92 1/2. Moskwa 3 d. 98 50 . . . 1 d. 100 . . . Akcje i Obligacje Kolei Żelaznych. Akcje Głównego Towarzystwa Rosyjskiego drogą żelaznych rrr. 125 . . . 148 50. Obligacje Główn. Tow. Ros. drog żelaznych po franków 2,000 za rs. 100 . . . 99 . . . Akcje drogi żelaznej Warsz.-Wied. za sztukę . . . 88 50 87 . . . Obligacje drogi żelaz. Warsz.-Wied. po 500 fr. . . 84 . . . Obligacje drogi żelaz. Warsz.-Wied. po 100 talarów za sztukę . . . 104 . . . Akcje drogi żelaznej Warsz.-Bydg. za rs. 100 . . . 70 . . . Akcje . . . po 500 rs. . . 73 50 . . . Akcje drogi żelaznej Warsz.-Teresp. za rs. 100 . . . 114 . . . 112 . . . Obligacje drogi żelaz. Warsz.-Terespolskiej . . . 109 . . . Akcje banku handl. w Warszawie po 250 rs. . . 100 . . . 262 . . . Akcje banku handl. Warsz. IV Em. z wpłatą rs. 100 . . . 101 50 . . . Akcje banku handlowego w Łodzi po 100 rs. . . 94 . . . Akcje banku dyskontowego w Warszawie za sztukę rs. 250 . . . 236 . . . 233 . . . Akcje Warsz. Towarz. Ubersp. od ognia za sztukę z wpłatą rs. 125 . . . 130 . . . 127 . . . Akcje Towarz. Łazienek i Łazni rs. 500 . . . 505 . . . Papiery Publiczne (bez wartości kuponów). Obligj Skarbu za rs. 100 . . . 91 50 . . . Obligacje ostatekowe z 1855 zlp. 500 za sztukę Certyfikaty Banku na Oblig. cząstk. lit. A. po zlp. 300 sztukę . . . 61 . . . Lit. B. po zlp. 200 za sztukę bezoponu . . . 84 . . . Dowody Komij Centr. Likw. za rs. 100 . . . 89 . . . Listy Zastawne III-go Okresu Serji pierwsz. za rs. 100 . . . 94 50 94 30 . . . Listy Zastawne III-go Okresu Serji drug. zlp. za rs. 100 . . . 93 80 93 50 . . . Listy Zastawne nowe 5% z r. 1869 . . . 92 80 92 50 . . . 5% Listy Zastawne miasta Warszawy . . . 89 10 88 80 . . . II Serja . . . 88 16 87 85 . . . 5% Listy Zastawne miasta Łodzi . . . 82 . . . 81 . . . Listy likwidacyjne za rs. 100 . . . 79 20 78 90 . . . 5% pożyczka rosyjska Stiglitza z 1854 za rs. 100 95 50 . . . 5% pożyczka rosyjska Stiglitza z 1855 za rs. 100 95 50 . . . Bilety Banku Ces. Ros. z r. 1860 za rs. 100 . . . 96 50 95 50 . . . Metaliki Lutowe za rs. 100 . . . 100 75 . . . Sierpniowe za rs. 100 1866 rs. 100 . . . 162 75 . . . ditto ostęplowana ditto ostęplowana 5% Listy Zastawne Rosyjskie . . . 103 50 . . . Monety. Pół-Imperjalj Rosyjskie 6 10 . . . Dukaty Holenderskie nowe ważno 6 60 . . . Pruskie bilety kasowe . . . 1 3/4 . . . Bilety bankowe austriackie 65 . . .

Wartość kuponu bieżącego od Listów Zastawnych rs. — k. 27 1/2. Wartość kuponu od Listów Zastawnych nowych rs. — k. 34 1/2. Wartość kuponu Listu Zastawnego m. Warszawy rs. 1 k. 47 1/2. Wartość kuponu Listu Zastawnego m. Łodzi rs. 1 k. 6 1/2. Wartość kuponu od Listów Likwidacyjnych rs. — k. 1 1/2.

